

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

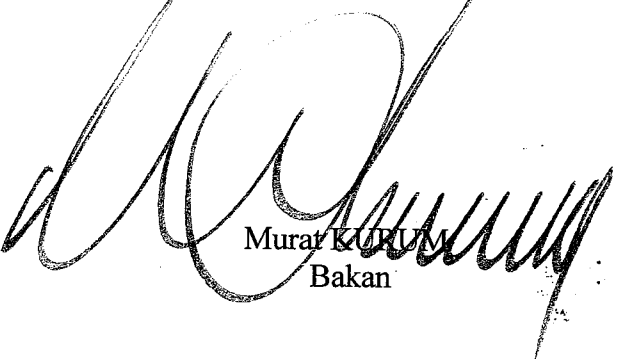
Sayı :30824082-610 - 12270254
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

16 Nisan 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN HASAN KARAL'IN
TBMM 7/21583 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

7/21583
GK 86

SORULAR

Türkiye'de göllerin hızla kuruması ve su kaynaklarının yok olması, iklim değişikliğinin ve çevre kirliliğinin olumsuz etkilerinin açık bir göstergesidir. Uzmanlar, son 50 yılda 36 gölün tamamen kurduğunu, 14 gölün ise kuruma tehlikesi altında olduğunu ifade etmektedir. İklim değişikliği, düzensiz yağışlar ve çevresel kirleticiler bu süreci hızlandırmakta; ekosistemler ve biyolojik çeşitlilik tehdit altına girmektedir. Bu durum, çevresel sürdürülebilirlik ve toplum sağlığı açısından büyük risk oluşturmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1) Türkiye genelinde son 50 yılda kuruyan 36 göl hangileridir ve bu göller hangi bölgelerde bulunmaktadır? Şu anda kuruma riski altında olduğu tespit edilen göller hangileridir?
- 2) Kuruyan ve kuruma tehlikesiyle karşı karşıya olan göllerin korunması ve yeniden canlandırılması için Bakanlığınız tarafından hangi çalışmalar yapılmaktadır?
- 3) İklim değişikliğinin göller üzerindeki etkilerini azaltmaya yönelik Bakanlığınızın somut eylem planları nelerdir?
- 4) Göllerdeki kurumunun nedenlerini araştırmak ve bu durumu önlemek için hangi çevresel düzenlemeler yapılması planlanmakta mıdır?
- 5) Sanayi ve tarım kaynaklı kirleticilerin su kaynaklarına ulaşmasını önlemek için hangi tedbirler uygulanmaktadır?
- 6) Su kaynaklarının korunması ve göllerin kurumasını önlemek amacıyla yerel yönetimlerle, sivil toplum kuruluşlarıyla ve bilim insanlarıyla ne tür işbirliği ve çalışmalar yürütülmektedir?

CEVAPLAR

2024-2030 İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı'nda Su Kaynakları Yönetimi öncelikli bir yere sahiptir. İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı'nda yer alan SUY.8. "İklim değişikliğinin etkileri açısından sucul ekosistemlerin su kalitesi ve su seviyelerinin izlenmesi, öncelikle sektörel kullanım amaçlı su çekimi yapılan göller olmak üzere tüm doğal göllerin su bütçelerinin çıkarılması, sucul ekosistemlere ilişkin korunan alanlar ve sulak alanların yönetim planlarının hazırlanması/revize edilmesi ve uygulanması, tahrip olmuş sulak alanların tespit edilerek iyileştirilmesi ve onarılması, doğal imkânları kullanarak yapay göl, gölet ve yapay sulak alanların oluşturulması" eylemi su ekosistemlerini korumak ve iklim değişikliğinin olumsuz etkilerini en aza indirmek için bütüncül bir yaklaşımı ifade eder. Bu adımlar, su kaynaklarının sürdürülebilir kullanımını sağlamak, ekosistem hizmetlerini korumak ve gelecekteki su kıtlıklarına karşı önlem almak adına kritik öneme sahiptir.

Ayrıca Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli (IPCC)'nin 6. Değerlendirme Döngüsü'nün 2023 yılı itibari ile tamamlanmasıyla iklim değişikliğinin bilimsel temeli olan iklim küresel iklim modelleri ve iklim senaryoları güncellenmiş olup Türkiye'nin bölgesel iklim projeksiyonlarının güncellenmesi ihtiyacı doğmuştur. Bu itibarla, 85 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile İklim Değişikliği Başkanlığı'na tanımlanan görev doğrultusunda İklim Projeksiyonları Çalışması başlatılmıştır.

İklim projeksiyonları çalışması kapsamında 2100 yılına kadar sıcaklık, yağış, rüzgâr, nem gibi 40 farklı atmosferik ve iklim parametresi projekte edilecek ve 3 kilometre çözünürlükte çıktılar üretilecektir. Türkiye'de ilk kez 6 Küresel İklim Modeli'nin 3 kilometre ölçeğe düşürüleceği çalışmanın çıktıları kullanılarak başka kuraklık, şiddetli yağış ve sel, sıcak hava dalgası ve orman yangını olmak üzere iklim

tehlikeleri hesaplanacak ve sektörel bazda risk analizleri gerçekleştirilecektir. Bu bağlamda, çıktı verileri kullanarak Tarım ve Orman Bakanlığı Su Yönetimi Genel Müdürlüğü ile havza bazlı su potansiyelinin hesaplanması ve gelecekte iklim değişikliğinin havza su potansiyelleri üzerine etkisine yönelik bir çalışma gerçekleştirilecektir.

Hâlihazırda 5. Değerlendirme Döngüsü kapsamında etkilenebilirlik ve risk analizleri ile Su Kaynakları Yönetimi Sektörü özelinde analizler gerçekleştirilmiştir. Bu doğrultuda hem kuraklık hem de şiddetli yağış ve sel iklim tehlikeleri baz alınarak etki zincirleri oluşturulmuştur. Bu bağlamda her ne kadar sektör bir bütün olarak ele alınsa da Türkiye'deki göllerin mevcut durumları ve gelecekte yaşanması öngörülen değişimler etki zinciri içerisinde yer almış ve sektörel risk haritalarında göllerin mevcut durumu illerin risk sınıflandırmasında önemli bir faktör olarak ele alınmıştır.

Önergede yer alan diğer hususlara ilişkin bilgilerin Tarım ve Orman Bakanlığından edinilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.